

Pellets på frammarsch!

Dagens priser gör grödan mycket värdefull, men det finns möjlighet att få ut något även av det som inte går att sälja till din spannmålshandlare. Pellets har blivit en populär energiform och forskning pågår just nu med syfte att fastställa normer för pellets producerad av spannmål och avrens. Här finns det tillfälle att diversifiera verksamheten i ditt lantbruk!

Med hjälp av pelletering kan man skapa en homogen produkt av olika typer av biomassa, och produkten går sedan bra att lagra och är enkel att transportera. Sverige är en av världens största producenter av bränslepellets och skogsråvara utgör den viktigaste basen. Användningen ökar i Sverige och 2006 var ett rekordår. Försäljningen till villamarknaden ökade med 50 %.

Energirecept

Halm, rörlfen, hampa och spannmålsavrens är exempel på biomaterial från lantbruket som kan ingå i bränslepellets. Utvecklingsprojekt pågår för att hitta formerna för pelletsproduktion baserad på lantbruksråvara. Ecoera är ett exempel på ett nystartat företag som fötts på Chalmers i Göteborg.

Man strävar efter att skapa normer för pellets baserade på spannmål, frön och avrens, och skapa en "energireceptsamling" för tillverkning av så kallad agropellets. Genom att blanda olika typer av biomaterial i olika proportioner med olika, helt miljövänliga, tillsatser skapas en produkt med låg askhalt och låg risk för korrosionsproblem vid förbränning. Grunden till dessa blandningar skapar Ecoera genom grundämnesanalyser i laboratoriemiljö. Biomaterial från lantbruket tenderar att ha högre askhalt. Låga halter av kalcium och höga halter av kalium och kisel gör att askan får en låg smältpunkt. Produktutveckling sker tillsammans med Skånefrö AB, som ställer om sin energiförsörjning från olja till agropellets producerad av avrens från den

egna anläggningen. En grupp lantbrukare på Varaslättan har dragit igång tillverkning av pellets hemma på gården med halm som råvara. Även här försöker man hitta rätt kvalitet på olika sätt, bland annat genom att tillsätta hampa för att minska askhalten.

Gårdsproducerad kvalitet

Tillverkning av agropellets är än så länge bara i startgroparna, men med erfarenheter och forskningsresultat som grund kommer det snart att finnas bra beslutsunderlag. Som i många andra fall så är någon form av samverkan bra för produktionens lönsamhet. Både vad gäller tillgången på råvara, finansiering och drift. Kan-ske har agropellets en stor potential som "upplevelsebränsle"? Gårdsproducerad pellets kan marknadsföras

Text och foto:
Johan Yagwe,
HIR Malmöhus

som en lokal produkt och härigenom betinga ett högre värde. Nyckeln till framgång ligger annars troligen i produktkvalité. Kunden vill inte uppleva problem vid eldning, därför är det viktigt att använda rätt ingredienser i rätt proportioner.

Anpassa tekniken

Teknik för tillverkning kan hållas ganska enkel, med hjälp av innovativa lösningar där komponenter med olika användningsområden kombineras till en pelleteringsanläggning. Stegen i pelleteringsprocessen är i grova drag malning/rivning, blandning,

luftseparering och sist pressning. Problem kan uppstå dels vid pressningen, då dagens pressar främst är optimerade för träråvara, och dels i hanteringen fram till pressen. Biomaterialets formulering kan leda till stopp och valvbildningar i systemet. Därför kan råvaran behöva sällas eller förpressas för att ge så bra pellets som möjligt och en så smidig tillverkningsprocess som möjligt. Hittills har all forskning och utveckling på tekniksidan inom pelletering inriktats på träråvara, men nu när åkerbränsle tros få större betydelse kan utrustning anpassat för detta tas fram. Framför

allt är det malningsteknik och pelleteringsprocess som behöver utvecklas, i kombination med recept för sammansättningen.

Kunskap att hämta

Det finns alltså en del hinder på vägen som måste övervinnas, men pelletering på gårdsnivå har potential. Det ger en möjlighet att själv ta kontrollen över förädling och avsättning av de produkter som produceras på gården. Om du är det minsta intresserad, tag chansen att gå på en av de kurser som HIR Malmöhus arrangerar i höst!

Öka din konkurrenskraft!

Det skånska lantbruket präglas just nu av en positiv anda och många företag har stor utvecklingspotential. För att ta till vara och utveckla denna potential anordnar HIR Malmöhus en studiecirkel med syftet att öka lantbruksföretagets konkurrenskraft. Målet är att varje kursdeltagare efter kursen ska ha skapat sig en enkel plan för sitt företags framtida utveckling. Tre träffar är inplanerade, med följande teman:

Lantbrukets konkurrenskraft i Sverige och i världen

Det enskilda företagets lönsamhet påverkas i stor grad av omvärlden och dess föränderlighet. Vilken roll spelar lantbruket idag och hur ser det ut i framtiden?

Effektivisera eller satsa på nischproduktion?

Alternativen är många för dagens landsbygdsföretag. Men nischproduktion passar kanske inte alla, de största vinsterna sitter kanske i att effektivisera och utveckla dagens produktion.

Företagsstrategier och företagsstyrning

Alla företagare har på något sätt en strategi, men ibland kan det vara bra att sätta den på pränt. Det är också viktigt att kunna följa upp företagets resultat för att kunna styra verksamheten längs den utstakade vägen.

Första träffen är den 4/10 kl. 19.00 i Gula Villan i Borgeby. Studiecirkeln finansieras med medel från EU och svenska staten och är avgiftsfri för deltagarna.

För anmälan och ytterligare information, kontakta: Johan Yngwe, HIR Malmöhus 0708-16 10 87, 046-71 36 54 eller johan.yngwe@hush.se

Fördjupa dig i bioenergi – högaktuella kurser

Under hösten kommer vi att erbjuda landsbygdsföretagare fördjupningskurser för produktion av biogas, närvärme, pellets och briketter.

Kurserna riktar sig till dig som redan vet lite om bioenergi och som vill lära dig mer. Du kommer under kursen att lära dig mera om teknik, distribution, marknad, ekonomi och företagande. Kurserna sträcker sig över flera dagar och innehåller intressanta föreläsningar samt studiebesök.

Du kan välja på kursalternativ för produktion av:

- **Biogas** (3-dagarskurs): kurs 1: 13-14/11 samt 20/11, kurs 2: 22-23/11 samt 29/11
- kursansvarig är BioMil AB
- **Pellets och briketter** (2-dagarskurs): kurs 1: 20-21 november, kurs 2: 4-5 december
- kursansvarig är HIR Malmöhus
- **Närvärme** (2-dagarskurs): kurs 1: 8/11 samt 15/11, kurs 2: 22/11 samt 29/11
kurs 3: 27/11 samt 6/12 - kursansvarig är LRF Konsult

Mer information: För fortlöpande information om utbildningarna se www.lst.se/landsbygd eller kontakta Kerstin Rietz, projektledare för "Bioenergi Skåne – utbildning 2007": kerstin.rietz@m.lst.se

Anmäl ditt intresse redan nu!

Kurserna finansieras huvudsakligen via medel från EU. Kostnad för mat betalas av kursdeltagaren.

